

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Sexto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

scopum, metam, vel locum ponēdo deo, sed an meliora & alia
nobis dare velit, quam nos cogitare possimus ipsi permettere.
Sicut S. Paulus ad Rō. s. dicit, Et deus altius & melius operatur
& dat quam nos asequimur & intelligimus. Ut ad Ephesios. 3.
dicit. Ita ut nulla sit dubitatio orationem esse acceptam, & exau-
ditam, ut tamen deo tempus, locus, modus, & scopus liber sit.
Quippe qui rem optime conficiet & conuenit. Hi enim veri sunt
adoratores, eum in spiritu & veritate adorantes. Nam quicunq;
non credunt se exaudiri peccant ad sinistram, contra hoc precep-
tum, nimium inde deflententes incredulitate. Quia autem deo scopū
& metam praefigunt peccant ad dexteram, nimium accedentes
tentatione dei. Deus autem vitrumq; prohibuit, ne in peccato ip-
suis, neq; ad dexteram neq; ad sinistram defleteremus, hoc est,
ut neq; incredulitate neq; temptatione dei peccantes, simplici fide
in via recta manentes ipsi confidamus, non tamen metā ponētes.

SEXTO.

Opus primi
præcepti vita
omnium operū
aliorum præ-
ceptorum.

Vel primū
coarguat
nos semper
peccare.

Sic videmus sicut secundum præceptum, ita hoc nihil aliud
esse debere, quam exercitationem & agitationem primi præcepti,
hoc est fidei, fiduciæ confidentie, spei & amoris erga deum. Ita ut
primum præceptum in omnibus sit imperator & capitaneus, &
fides primarium operum & vita omnium aliorū operum, sine qua,
ut dictum est, bona esse non possunt. Si autem dixeris, quid si
credere nequeo orationem meam exauditam & acceptam esse?
Respondeo. Eo enim præcipue nomine fides, orare, & omnia
reliqua bona opera præcepta sunt, ut cognoscas quid possis, &
quid non possis. Quod si inuenis te non posse sic credere & fa-
cere, tum cura ut te humiliens coram deo, hoc ei conquerens, et sic
infirma fidei scindilla incipiens, eam indies vslu eius magis & mas-
gis in omni vita & cunctis operibus confirmando & conforta-
do. Nemo enim est in terris qui non egregiam partem defectus
fidei, hoc est primi & summi præcepti, habeat. Nam & sancti A-
postoli in Euangelio & præsertim S. Petrus, erant infirme in fide,
sic ut Christum orarent, dicentes. Domine adauge in nobis fidē.
Ipse quoq; eos sepe increpuit, quod infirmam fidem haberent.
Ideo non est ut despères, non manus & pedes relinquent, vbi
sentis te non ita fortier credere in oratione, vel alijs operibus, ut
& deberes & velis. Imo tum agere debes deo gratias ex animo,
quod tibi tuam infirmitatem ostendit, per eam te docens & admo-
nens quam tibi necessarium sit, ut te exerceas, tecj; quotidie con-
firmes in fidē. Nam quod multos videas, orantes, cantantes, legētes,
operantes, fulgentes, tanq; magni essent sancti, nunq; tameneo

procedentes, ut cognoscant quomodo in sese opus primarium
fides habeat, quo excecati & alios & seipso se ducunt, arbitrantes
secum bene agi, & interim siuentes & edificantes super arenam
suorum operum, sine omni fide, non super gratiam & promissio-
nem dei, per firmam & puram fidem. Itaque habemus, donec
viuimus quantumcumque id est, satis & manibus & pedibus as-
gendi, ut primi precepti & fidei omnibus ut operibus, ita passi-
onibus discipuli maneamus, non cessantes discere. Nemo enim
mortalioum nouit quanta res sit deo soli confidere, nisi incipiens
& operibus inchoans.

SEPTIMO.

¶ Nunc iterum vide, si etiam nullum aliud bonum opus pre-
ceptum esset, nonne orationem solam satis fuerit, tunc vita hu-
mane tempore in fide exercere? Ad quod precepue instituti sunt
sacri ordines. Sicut olim aliqui sanctorum patrum dies noctesque
orauerunt. Imo nemo prouersus mortalium est qui non habeat si-
ne intermissione tempus quo oret. Ego vero loquor de spirituali
oratione. Hoc est, Nemo suo labore, si velit, adeo pregrauatur,
qui simul possit in corde suo etiam cum deo loqui, eisque vel suis
ipsius, vel aliorum calamitates proponere, auxilium orare, ob-
secrare, & in his omnibus fidem suam exercere & confirmare.
Hoc enim voluit dominus, Luce. i s. dicens. Sine intermissione
orandum. Quis Matt. 6. prohibens multa verba, & longas ora-
tiones. In quo phariseos & hypocritas reprehendit. Non quod
vocalis & longa oratio mala sit, sed quod non sit vera oratio, q
semper fieri possit, & quod sine interna oratione fidei nihil penitus
sit. Nam oratio quoque exterior suis temporibus exercenda est,
preferentim in missa, sicut hoc precepio exigitur, & ubi ad internam
fidei & orationem profuerit, siue domini siue ruri, in hoc vel alijs
ut operibus. De quo non est huius temporis plura loqui. Hoc
enim attinet ad orationem dominicam, in qua omnes petitiones,
& vocales orationes brevibus verbis comprehensae sunt.

OCTAVO.

¶ Vbi ergo nunc sunt bona opera cupientes & nosse & facere?
Proponant enim sibi solam orationem, & inuenient verum hoc esse
quod sancti patres dixerunt. Non esse laborem ut est orare. Ore
quidem obmurmurare facile est, vel saltem facile videtur. Sed
serio & corde verba exequi interiorie pietate & deuotione, hoc est
desiderio & fide, ut cor serio petat quod verba habent, nihil du-
bitans se exauditumiri, hoc certe magnum est opus coram oculis

E iiij

Semper
orandum.